

Trinajsta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Blagoevgrad (Bolgarija), 20.–24. julij 2015

Rešitve nalog individualnega tekmovanja

Naloga št. 1. nahuatl:

- 1: *cě*, 2: *öme*, 3: *ëyi*, 4: *nähui*;
- 5: *mäcuilli*, 10: *mahtlactli*, 15: *caxtölli*;

- $\alpha \times 20^\beta$, $1 \leq \alpha \leq 5$, $1 \leq \beta \leq 3$:

α	
1:	<i>ceM</i>
2:	<i>öm</i>
3:	<i>yë</i>
4:	<i>nähuh</i>
5:	<i>mäcuil</i>

20^β	
20:	<i>pöhualli</i>
400:	<i>tzontli</i>
8000:	<i>xiquipilli</i>

}

- 7: *chicöme*;

- $\gamma + \delta$, $\left\{ \begin{array}{l} \gamma \in \{10, 15\}, 1 \leq \delta \leq 4 \\ \gamma = \alpha \times 20^\beta, 1 \leq \delta < 20^\beta \end{array} \right\}$: γ -*oM*- δ ,

$$M = \begin{cases} m & \text{pred } m, p \text{ ali samoglasnikom;} \\ n & \text{v ostalih primerih.} \end{cases}$$

arammba:

- 1: *ngám̄bi*, 2: *yànp̄aro*, 3: *yenówe*, 4: *asàr*, 5: *tambaroy*, 6: *nimbo*;
- $\alpha \times 6$, $2 \leq \alpha \leq 5$: α *tàxwo*;
- $6^2 = 36$: *fete*, $6^3 = 216$: *tarumba*, $6^4 = 1296$: *ndamno*, $6^5 = 7776$: *weremeke*;
- $\alpha \times 6^\beta$, $2 \leq \beta$: α 6^β ;
- $\alpha \times 6^\beta + \delta$, $0 < \delta < 6^\beta$: $\alpha \times 6^\beta$ δ .

$\begin{array}{rcl} & 10+1 & 5 \times 20+10 \\ & 11 \times 10 = & 110 \quad (1) \\ & 1 \times 20 & 2 \times 20 \\ & 20 \times 2 = & 40 \quad (2) \\ \text{(a)} & 3 \times 20+(5+2) & 10+4 \\ & 67 + 14 = & 81 \quad (3) \\ & 5 + 2 = & 7 \quad (4) \\ & 10+3 & 1 \times 20+(15+4) \\ & 13 \times 3 = & 39 \quad (5) \\ & 5 \times 3 = & 15 \quad (6) \end{array}$	$\begin{array}{rcl} 1 + 1 = & 1 \times 2 & (7) \\ 1 + 4 = & 5 & (8) \\ 2 \times 6 & 36+4 \times 6 & 2 \times 36 \\ 12 + 60 = & 72 & (9) \\ & 3 \times 6 & 36+3 \times 6 \\ 3 \times 18 = & 54 & (10) \\ 6 \times 36 = & 216 & (11) \\ & 2 \times 6 & 3 \times 6 \\ 6 + 12 = & 18 & (12) \end{array}$
---	--

$$\begin{array}{r} 3 \times 400 + 4 \times 20 + (15 + 1) \\ 1296 \end{array} = 1296 \quad (13)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 + 1 \times 20 + (10 + 2) \\ 432 \end{array} = \begin{array}{r} 2 \times 216 \\ 432 \end{array} \quad (14)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 \\ 400 \end{array} = \begin{array}{r} 216 + 5 \times 36 + 4 \\ 400 \end{array} \quad (15)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 8000 \\ 8000 \end{array} = \begin{array}{r} 7776 + 216 + 6 + 2 \\ 8000 \end{array} \quad (16)$$

- (b) • $42 = 2 \times 20 + 2$: *öm-pöhualli-om-öme*;
• $494 = 1 \times 400 + 4 \times 20 + 10 + 4$: *cen-tzontli-on-näuh-pöhualli-om-mahtlactli-on-nähui*.
- (c) • $43 = 36 + 6 + 1$: *fete nimbo ngámbi*;
• $569 = 2 \times 216 + 3 \times 36 + 4 \times 6 + 5$: *yànparo tarumba yenówe fete asàr tàxwo tambaroy*.

Naloga št. 2. Struktura glagolske oblike:

- I.
 – **me-**: trdilna oblika, sedanjik, povedni naklon,
 – KOREN,
 – **-pe** ‘res’, **-fe** ‘pretvarjati’, **-f** ‘znati’, **-n** — nedoločnik.
 V tem delu besede:
 1. $C + -C > CəC$ ($de + -f + -n > de-f-ə-n$, $me- + bəb + -pe > me-bəb-ə-pe$).
 2. Naglas dobi zadnji zlog, če je zaprt, drugače je naglašen predzadnji zlog ($defən > defən$, $mešxepe > mešxépe$).
 3. $CéC(C)e > CáC(C)e$ ($méšxe > mášxe$, $mešxépe > mešxápe$).

- II. -xe — množina, -t — preteklik, -me — pogojni naklon, -qəm — nikalna oblika.

Odgovori:

- (a) **zeqén** *gristi*
medéf *zna šivati*
medáfe *pretvarja se, da šiva*
səfən *znati goreti*
meg^wəš'əʔe *govori*
mebáb *leti*
- (b) **çentχ^wéfme** *če zna drseti*
šxáfexeqəm *ne pretvarjajo se, da jejo*
bəbóft *je znal leteti*
šxet *je jedel*
ʔəg^wərəg^wəpeme *če res trepeta*

- (c) **mádexe** šivajo
mebəbáfexe pretvarjajo se, da letijo
sópət res je gorel
šxéfqəm ne zna jesti
g^wəš'əʔexeme če govorijo
mezáqexe grizejo

Naloga št. 3.

- (a) 1. Prva črka ostane enaka.
2. Izbriši *h* in *w*.
3. Zamenjaj vse soglasnike s števki (črke, katerih najpogostejše izgovorjave so si med seboj podobne, so združene):

<i>bpv (f)</i>	<i>cgjkqs (xz)</i>	<i>dt</i>	<i>l</i>	<i>mn</i>	<i>r</i>
1	2	3	4	5	6

4. Združi katerokoli zaporedje dveh ali več enakih števk v eno samo števko.
5. Izbriši vse samoglasnike (*a, e, i, o, u, y*).
6. Pusti le prve tri števke ali pa dodaj ničle na desno, tako da dobiš šifro dolgo eno črko in tri cifre.
- (b) *Allaway: A400, Anderson: A536, Ashcombe: A251, Buckingham: B252, Chapman: C155, Colquhoun: C425, Evans: E152, Fairwright: F623, Kingscott: K523, Lewis: L200, Littlejohns: L342, Stanmore: S356, Stubbs: S312, Tocher: T260, Tonks: T520, Whytehead: W330.*
- (c) *Ferguson: F622, Fitzgerald: F326, Hamnett: H530, Keefe: K100, Maxwell: M240, Razey: R200, Shaw: S000, Upfield: U143.*

Naloga št. 4. Pravila:

- Vrstni red besed: V P (S/O); S/O P V Poss, V P Poss; S Poss.
- V = glagol (preteklik → prihodnjik: *-bi* → *-ba*, \emptyset → *-jba*).
- S = osebek (samostalnik). Osebek prehodnega glagola dobi končnico *-ni*.
- O = predmet (samostalnik).
- P = zaimki (osebek + predmet) + čas:
 - osebek:
 - * 1. os. *ngV-*,
 - * 2. os. *nyV-*,
 - * 3. os. $\left\{ \begin{array}{l} \text{neprehoden glagol: } gV- \\ \text{prehoden glagol: } \left\{ \begin{array}{l} \text{moški spol } gVnV- \\ \text{ženski spol } ngVyV-; \end{array} \right. \end{array} \right.$
 - predmet: 1. os. *-ngV*, 2. os. *-nyV*, 3. os. \emptyset ;

– V so samoglasniki (preteklik: *i, ..., i, a*; prihodnjik: *u, ..., u*).

$$\bullet \text{ Poss} = \text{lastnina: } \left\{ \begin{array}{l} \text{'+' : } -ngu \\ \text{'-' : } -wa \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{l} \text{lastnik} \\ \text{moški spol: } -ji \\ \text{ženski spol: } -nya \end{array} \right\}$$

- (a)
1. <i>Alayulujba nguyunyu bungmanyani.</i>	Starka te bo našla.
2. <i>Yagu gininya.</i>	Zapustil te je.
3. <i>Janji darrangguwaji.</i>	Pes nima palice.
4. <i>Ngirra nya alanga.</i>	Ukradel si dekle.
5. <i>Daguma nyinga.</i>	Udaril si me.
6. <i>Dirragbi ga balamurrungunya.</i>	Skočila je s sulico.
- (b)
7. Zapustil me boš.	<i>Yagujba nyungu.</i>
8. Zdravnik je spal.	<i>Gulugbi ga ngunybulugi.</i>
9. Moški bo pobegnil z denarjem.	<i>Juwa gu bardba gijilulunguji.</i>
10. Ukradel bo psa.	<i>Ngirrajba gunu janji.</i>
11. Dekle te je videlo.	<i>Ngajbi ngiyinya alangani.</i>

Naloga št. 5.

(a) $(\circ) \frac{\circ\circ\circ\circ}{\infty\infty} \circ \frac{\circ\circ\circ\circ}{\infty\infty}, \quad \left| \begin{array}{l} \circ = V (a, e, i, o, u) \\ \infty = VV (aa, ee, ii, oo, uu) \end{array} \right.$

(b) 36.	war	is—maa—ciil	daa-	rood	×	
37.	dir mi-	yaad	wa-	daag-	taan	✓
38.	laba-	daad	ka	duu-	diye	✓
39.	ka jan-	na-daad		daa-	hiye	×
40.	adi-	ga i-	yo	deris-	kaa	✓
41.	diga-	xaar-	ka	mari-	yoo	✓
42.	ciid i-	yo doo-		lo di-	raac	×
43.	noo-	ma kee-		neen	darka	×
44.	ka-	yaa-	yaa mi-		yaan	×
45.	wu-	kaa	dan-	qaa-	baan	✓